

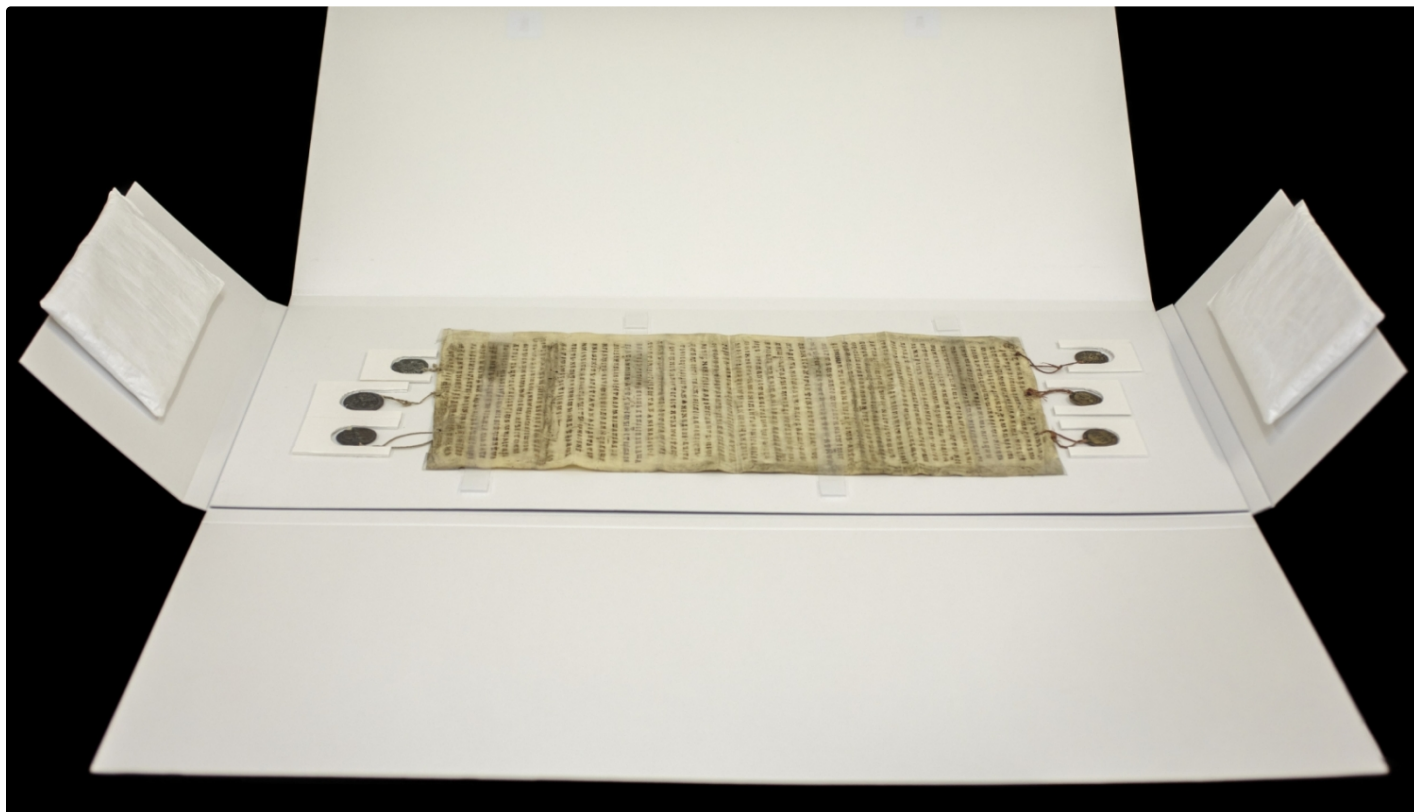
unesco

Latvijas
Nacionālā komisija

Hanzas vēstures dokumenti iekļauti UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” starptautiskajā reģistrā

Publicēts: 19.05.2023.

[Zināšanu sabiedrība](#)

Kopīgā Vācijas, Beļģijas, Dānijas, Igaunijas, Polijas un Latvijas dokumentārā mantojuma nominācija “Hanzas vēstures dokumenti”, ko veido 21 dokuments, ļauj izprast, kā Hanzas tirgotāju savienība, ko veidoja aptuveni 200 pilsētu plašs tīkls, ietekmēja Ziemeļeiropas reģiona attīstību no 12. līdz 17. gadsimtam.

Divi no nominācijas dokumentiem glabājas Latvijas Nacionālajā arhīvā. “Hanzas vēstures dokumenti ir unikāla dokumentārā liecība – tie ir divi 13. gadsimta dokumenti, kas glabājas Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvā. Šie dokumenti raksturo Hanzas ekonomikas organizāciju un darbības formas tās tirdzniecības ceļu tālākajā austrumu punktā – Novgorodā, kur līdz 15. gadsimta beigām, kad Novgorodu sev pakļāva Maskavas cars, atradās viens no nozīmīgākajiem Hanzas tirdzniecības kantoriem,” atklāj Latvijas Nacionālā arhīva direktore Māra Sprūdža.

Pirmais dokuments ir 1259.-1263. gada tirdzniecības līgums starp Novgorodu un vācu pilsētām, un Gotlandi. “Noslēgtais līgums ir īpašs arī ar to, ka tajā noraksta veidā ietvertais 1191.-1192. gadā kņaza Jaroslava Vladimiroviča noslēgtais tirdzniecības līgums ir uzskatāms par pirmo līdz mūsdienām saglabājušos rakstisko vienošanos starp Gotlandi, Ziemeļvācijas tirgotājiem un Krievzemi,” sīkāk paskaidro LNA Latvijas Valsts vēstures arhīva direktors Kārlis Zvirgzdiņš. “Otrais dokuments ir Novgorodas kantora noteikumi jeb šrāgas 1295. gada redakcijā, kas parāda pārvaldes struktūras attīstību Hanzas ietvaros 13. gadsimtā. Dokuments drīz pēc izgatavošanas nonācis Rīgas rātes lietošanā un kopš tā laika ir daļa no vēsturiskā Rīgas pilsētas arhīva,” norāda Zvirgzdiņš. Sīkāk par dokumentiem informācija ir pieejama [LNA mājas lapā](#).

Lēmums iekļaut nomināciju UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” reģistrā tika pieņemts 2023. gada 18. maijā Parīzē UNESCO

Izpildpadomes 216. sesijā.

“UNESCO programma “Pasaules atmiņa”, kas ir izveidota 1992. gadā ar mērķi apzināt un saglabāt cilvēces atmiņu, kura fiksēta gravējumos, zīmējumos, grāmatās, dokumentos, vēstulēs, video vai audio ierakstos vai jebkādā citā informācijas nesējā, atspoguļojot kādu kultūrā un vēsturē būtisku notikumu vai pavērsienu, izceļ pasaules dokumentārā mantojuma saglabāšanas nozīmīgumu, apzina vērtības un sekmē to pienācīgu saglabāšanu, izpēti un interpretāciju, kā arī veicina pieejamību un sabiedrības izpratni,” skaidro UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Komunikāciju un informācijas sektora vadītāja Beāte Lielmane.

Latviju pārstāvošās UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” nominācijas, kas ir starptautiski atzītas vai nacionāli novērtētas, ir atrodamas vietnē <https://latvijasdargumi.unesco.lv/lv>.

<https://www.unesco.lv/lv/jaunums/hanzas-vestures-dokumenti-ieklausti-unesco-programmas-pasaules-atmina-starptautiskaja-registra>